

att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller om det tillägg till nu gällande folkskolestadga, att skollärare, som vunnit befordran till annan befattning, ej må lemna sin innehavande tjänst förr än 3 månader förflutit, sedan den skolstyrelse, under hvilken han lyder, derom blifvit underrättad, såvida ej öfverenskommelse om annan afflyttningstid mellan samma skolstyrelse och läraren kunnat träffas.

På Utskottets vägnar:

G. W. Gumælius.

Ordförande.

N:o 31.

Ank. till Riksd. Kansli d. 27 Mars 1869, kl. 1 e. m.

*Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 1) Utlåtande N:o 4,
med anledning af Herr A. Lundströms motion om underdånig framställning till Kongl. Maj:t rörande ändring i de stadganden, som nu gälla i afseende å prof för sökande till läraresysslor vid rikets elementarläroverk.*

Inom Andra Kammaren har Herr A. Lundström (motion N:o 124) föreslagit,

1:o. att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t begära en sådan ändring i de föreskrifter, som nu gälla i afseende å prof för sökande till lärarsysslor vid elementarläroverken, att sökande, som genomgått s. k. profår eller styrkt sig ega annorledes genom öfning förvärfvad, emot profvet svarande undervisningsskicklighet, måtte inför en i Upsala eller Lund tillsatt kommission, bestående af lärare vid universitetet och stadens högre elementarläroverk, aflägga, efter egen önskan, lektors- eller adjunkts- och kollega-prof, hvarvid kommissionen uteslutande skulle afse att utröna den profvandes undervisningsskicklighet; och

2:o. att detta prof, derest ej lärarekandidat sjelf skulle önska att för vinnande af högre betyg detsamma förnya, måtte blifva gällande en gång för alla vid ansökningar till lärareplatser, som äro likartade med den, för hvilken prof blifvit aflagdt; samt att

3:o. om detta bifalles, de läroämnena, som inom elementarläroverken förekomma, måtte fördelas i vissa grupper, bland hvilka *en* alltid skulle af vederbörande Konsistorium utväljas vid ledigförklarandet af hvarje syssla.

För att ådagalägga olämpligheten af nu gällande föreskrifter rörande ifrågavarande prof har motionären anført, att likformighet i fordringar är under nuvarande förhållanden otänkbar, emedan profven afläggas inför fjorton olika myndigheter och att det medför onyttig kostnad och upprepade tidsförlust för den sökande att nödgas aflägga prof för hvarje sökt syssla.

Enligt nu gällande stadga för rikets allmänna elementarläroverk åligger det sökande till ledig lärarsyssla att aflägga prof inför det domkapitel, som sysslan tillsätter, »för att bereda detsamma tillfälle att utröna skickligheten hos den sökande». Detta prof gäller på vissa vilkor vid förnyad ansökan till samma eller likartad tjänst endast hos det konsistorium, inför hvilket det blifvit aflagdt (§ 64).

Ehuru måhända ett eller annat ytterligare skäl för bifall till motionärens framställning skulle kunna anföras, skäl hvilka Utskottet dock icke anser afgörande, och ehuru Utskottet, om en bildningsanstalt för elementarskolans lärare, såsom vid en föregående riksdag var föreslaget, kommit till stånd, icke skulle dragit i betänkande tillstyrka, att en sådan anstalts på noggrann kännedom och grundlig pröfning af lärarekandidats skicklighet och förmåga grundade intyg måtte ega fortfarande vitsord vid ansökning till alla sådana sysslor i riket, hvilka profvet afsett; men

då en sådan bildningsanstalt för lärare icke finnes;

då den likformighet i fordringar vid de olika läroverken, hvilken nu måhända icke förefinnes, väl icke kan anses vara af någon större betydelse för en sökande, alldenstund hans vid det ena läroverket aflagda prof enligt

nu gällande stadganden icke i någon händelse kan komma att jämföras med hans prof vid det andra;

då den kostnad och tidsförlust, som ådrages sökande genom resor för profs afläggande, under nuvarande ringa täflan om läraresysslor, föga torde öfverstiga den kostnad och tidsförlust, som skulle ådragas lärarekandidat genom resa från den möjligen aflägsna landsortsstad, der han genomgått sitt profår, till den universitetsstad, der han enligt motionärens mening skulle aflägga prof;

då betyg öfver aflagdt kortare prof måhända efter några års förlopp icke fullt angifva den sökandes duglighet;

då det väl i allmänhet måste anses riktigt, att arbetsgifvaren pröfvar dens lämplighet som söker ett bestämdt arbete, och då konsistorium, i detta fall en delegation af det arbetsgifvande läroverket, under nuvarande förhållanden bäst bör kunna utöfva denna pröfning;

så får Utskottet vördsamt tillstyrka,

att Herr *Lundströms* motion icke må vinna afseende.

På Utskottets vägnar:

G. W. Gumælius.

Ordförande.